

‘Liturgie vieren is nu indringender’

door Ed Smeets, vicaris voor liturgie en kerkmuziek

Normaal gesproken staan op deze plek de berichten van de Dienst Liturgie en Kerkmuziek. Aankondigingen vaak van bijeenkomsten, cursussen of bijzondere vieringen. Door de coronacrisis is door de meeste activiteiten een streep gezet. Tot 1 juni kan er sowieso niets plaatsvinden. Wat daarna mogelijk is, is nu nog niet duidelijk. In plaats van de gebruikelijke berichten een kleine beschouwing van vicaris Ed Smeets voor liturgie en Kerkmuziek.

Het zijn rare tijden. We hebben de viering van het Paasfeest net achter ons, en je weet in gelovig vertrouwen dat de verrezen Heer je niet alleen laat, maar uiterlijk oogt alles alsof de grafrust van Stille Zaterdag de sprong naar Pasen dit jaar gemist heeft. Vieringen in lege kerken, een paus moederziel alleen in de Sint-Pieter, alle hartelijkheid en Paaswensen op een meter vijftig.

Wat je dit jaar in ieder geval niet kunt zeggen, is dat het altijd van hetzelfde is. Ineens vieren we heel anders en op punten wellicht meer bewust of indringender dan anders. Bepaalde vaste teksten komen door de duisternis van het isolement ineens in een heel ander licht te staan. Ook de plaatjes van de paus op Eerste Paasdag waren dit jaar eens niet inwisselbaar met andere keren. Met heel wat deuren gesloten, zijn er tegelijk heel wat vensters geopend.

Het is met veel waardering en dank dat we zien dat parochies en priesters uitstekend hun best hebben gedaan de vieringen en Paaswensen bij mensen thuis te brengen. Met grote inventiviteit was het mogelijk dat uit haast elke plaats of regio gestreamd of uitgezonden werd. Het is natuurlijk geen vergelijking met de daadwerkelijke deelname aan de liturgie in de kerk, maar in deze tijden van nood blijkt het een welkome geste. En andere parochies hebben zich, ondanks alle beperkingen, er aan gegeven mensen thuis op een of andere manier hun een Paaswens over te brengen.

Gaten in de kalender

Hoe het verder gaat? We zijn er nog lang niet. Hoe het nieuwe normaal dadelijk uitpakt en wat dat dan allemaal gaat betekenen, moet nog afgewacht worden. Ondertussen blijven de vieringen opgeschort, niet alleen de reguliere, maar ook veel bijzondere gebeurtenissen zoals Eerste Heilige Communie en Vormsel. En ook de Sacramentsprocessies staan inmiddels al onder grote druk. Terwijl met name kleine parochies er onder lijden dat er nauwelijks of niets meer te doen lijkt in hun kerken.

Ook allerhande – om niet te zeggen alle – activiteiten en plechtigheden in en vanuit het bisdom zijn opgeschoven naar later, zonder dat er vooralsnog concrete data te noemen zijn. De jaarkalender die normaal het kerkelijk leven organiseert, slaat minstens dit hele voorjaar grote gaten. Van ons allemaal wordt geduld gevraagd, veel geduld. En gezond verstand voor het moment dat de omstandigheden ons dadelijk weer wat vrijheden geven: niet alles kan dan tegelijk ingehaald worden. Of dat we doen alsof deze crisis er niet is geweest. Evenmin als er veel zicht is op de ontwikkeling van het virus in de nabije toekomst, is er ook nog weinig zinvols te zeggen over de tijd erna.

De Dienst Liturgie en Kerkmuziek doet haar best om met aandacht en inspiratie de parochies door deze tijd heen te begeleiden. Er komen veel vragen binnen over de meest uiteenlopende thema's, die vaak beantwoord moeten worden met een pragmatische invulling en binnen de mogelijkheden of onmogelijkheden die we op dit moment hebben. Mocht er daadwerkelijk nieuws te melden zijn, dan melden we het graag meteen. Maar vooralsnog lijken we op de leerlingen van de Heer tussen Pasen en Pinksteren: er is besef van wat er gebeurd is, maar de Geest die nieuw leven en ware kracht schenkt, moet nog komen. Alleen God weet wanneer en hoe... Aan ons is het met moed en vertrouwen dat te doen wat we op dit moment kunnen en moeten doen.

(c)Foto: Ramon Mangold